
Zpěv Maora

„Tady ještě někdo leží!“

John opatrně pohnul rukou, pak druhou. Hlasy se blížily. Co se to stalo? Jen pomalu se mu vracely vzpomínky na vodu, bahno, potíže s dechem a hrozné skřípění těsně před nehodou. Možná se mu to jen zdálo? Netrpělivě potřásl hlavou, aby se těch podivných myšlenek zbavil. Hned toho pohybu litoval – přepadla ho prudká bolest hlavy. Sáhl si rukou na spánek a nahmatal bouli velikosti holubího vejce. Zároveň ho při tom pohybu bolela ruka a bok. Podíval se na své tělo. Do pasu byl nahý a na boku měl dlouhou řeznou ránu, ze které prosakovala krev. Podobnou ránu měl i na ruce, ale tady už nebyla krev vidět, zřejmě zranění nebylo tak velké. Světlé kalhoty měl potřhané a rozříznuté, nohy nahé. Boty musel v průběhu noci někde ztratit. Přinutil se posadit a rozhlédl se kolem.

V bledém ranním světle se ukázal celý rozsah neštěstí. Všude ležely trosky vagonů, kufry, tašky, cáry čalounění a lidská těla. Mezi tím vším větve i velké kusy stromů, které voda vzala v noci s sebou. Řeka se mezi tím vrátila do svého koryta, o povodni v noci svědčily jen bahnem zanesené břehy. I proud řeky byl slabší. Písek, na kterém ležel, byl pokryt vrstvou bahna a popela, který ulpíval na všem jako lepkavá deka.

„Pane, jak je vám?“ Starostlivý muž v uniformě se skláněl nad Johnem.

„Co se stalo?“ vypravil ze sebe John a sám se svého hlasu lekl. „Kde najdu ty, co přežili?“

V očích muže v uniformě se zračila lítost. Zavrtěl hlavou. „Je jich jen pár. Z vagonů, které se zřítily do Whangaehu, jsme jich zatím zachránil jen tučet.“

John se trochu nadzvedl. Na druhém konci mělčiny ležel na boku vagon, ve kterém s Inge seděli, jako obrovská velryba uvízlá v písku. S poklesem vody byla okna znovu přístupná. „Už jste se dívali do tohoto vagonu?“ zeptal se.

Znovu ten útrpný pohled. „Jen jsem tam nahlédl. Všechno je tam roztržité, lavice, všechno zařízení... tam nemohl přežít nikdo.“

„Ale já tam uvnitř byl!“ zvolal John. „Vytáhl jsem oknem jednu ženu, muže a dvě děti. Přece nemůžou jediná, kdo to zvládli.“

„Pane, vy jste vykonal zázrak, ale my jsme jinak nikoho z toho vagonu nenašli. Nechcete jít do stanu, kde se staráme o oběti? Možná tam najdete ty, které hledáte.“ Natáhl k Johnovi ruku a ten se s jeho pomocí postavil na nohy. Zasténal a držel si bok. Rána začala znovu silněji krváčet.

Vydal se směrem ke stanu první pomoci, který mu ukázal muž v uniformě. Sedělo před ním asi dvacet lidí. Hleděli mu vstříc s nadějí, ale pak se zklamaně odvrátili. Nebyl tím, koho čekali a doufali, že ho ještě spatří. John si je také pozorně prohlédl. S nánosem špíny a popela vypadaly jejich obličeje jako masky. Přesto bylo Johnovi ihned jasné, že Inge mezi těmito zachráněnými není.

Jedna žena, zřejmě z některé z okolních farem, nabízela čaj. John si vzal šálek a zhluboka se napil. Pak šálek ženě vrátil a pokývl hlavou. Musel jít dál hledat Inge. Možná leží někde v bezvědomí, tak jako on ještě před chvílí. Když se chtěl otočit, pochopila žena, co chce dělat. Položila mu studenou ruku na rameno.

„Zůstaňte tady, musíte si nechat ošetřit tu ránu.“

John zavrtěl hlavou. „To má čas. Musím teď jít někoho hledat. Možná leží někde uvězněná a čeká na pomoc. Nemůžu tu jen tak sedět a pít čaj.“

„Ale tam venku je mnoho mužů a hledají...“ hlas se jí zlomil, když viděla odhodlanost v jeho pohledu. John by se nenechal nikým a ničím zastavit, vždyť hledá ženu, s níž plánoval budoucnost. Osud přece nemůže být tak krutý.

Pomalou měrou běžel podél břehu k vagonu, ve kterém v noci bojoval o život. Na břehu ležely jednotlivé boty. Vyšlapané mužské pracovní boty, vyšší dámské s utrženým podpatkem, dětské botičky. Ten pohled mu stahoval hrdlo. V tom vlaku sedělo tolik lidí a on stále ještě neměl ani potuchy, co se vlastně stalo. Zřítily se snad pilíře mostu pod tíhou vlaku?

Téměř schované pod převislým keřem leželo zkroucené tělo muže. Nohy měl podivně stočené a jeho široce rozevřené oči zíraly do prázdna. John mu je jemným pohybem zatlačil a vytáhl ho na volné prostranství. Opatrně ho položil na záda a zamával na dalšího záchranáře. Pak se vydal hledat dál. Nechtěl marnit čas u mrtvých, hledal živé. Ona přece musí žít!

Cestu mu zatarasil těžký kmen. Už ho chtěl přelézt, když si všiml bílé ruky, která trčela z hustého listoví, útlá a bez života. Kupodivu si všiml, že má ulomený nehet. Rychlým pohybem odhrnul nepoddajné větve na stranu. Jako první si všiml žlutých šatů, visely celé špinavé a potrhane v cárech na těle ženy. Pod bahnem skoro ani nebylo vidět jejich barvu. Když však uviděl červený pásek, už nepochyboval, o koho jde. Inge ležela na boku, oči měla zavřené a ohon, mokrý a plný bláta a písku, přilepený v týle. Opatrně a skoro něžně položil John dva prsty na její krk. Doufal, že z ní bude ještě vyzařovat teplo, že ucítí její tep. Ale krk byl podivně studený a kůže pevná a ztuhlá. Přiložil ucho k pootevřeným ústům. Může ještě slyšet její dech? Soustředil se jen na ten zvuk, pro něj nejdůležitější zvuk na světě. Zdálo se mu to, nebo to bylo opravdu lehké zachroptění? Trochu jí zatřásl ramenem. „Probuď se, miláčku, probuď se!“ mumlal dokola jako vroucnou modlitbu, kterou však nikdo neslyšel.

Ještě jednou naslouchal, jestli neuslyší nějaký zvuk z jejích úst, avšak jediné, co slyšel, bylo zurčení vody v řece, vzdálené volání zachránců a šumění větví na stromech. Inge se ani nepohnula. John ji vzal do náruče a chtěl ji vysvobodit z jejího zajetí pod stromem. Až teď se všiml, že její noha uvízla pod větví. Vší silou se opřel do stromu a o několik centimetrů ho odvalil. Zatáhl Inge za ruku a vyprostil ji. Trochu se přitom pootočila a John tak uviděl druhou stranu její hlavy.

Při tom pohledu se v něm zastavilo srdce. „Proboha ne!“ ujelo mu mimoděk. Podél obličeje, tam kde začínají růst vlasy, se jí táhla tmavá rýha, za kterou byla její lebka promáčklá dovnitř a posetá modřinami.

S takovým zraněním musela ihned ztratit vědomí a řeka ji donesla až sem. Teprve naplavený kmen, který tu uvízl, ukončil její cestu. John si nebyl jist, jestli se tato okolnost dá pokládat za štěstí. Možná by se k její povaze více hodilo, kdyby ji řeka odnesla až do moře...

John vzal chladné tělo něžně do náruče a odnesl je jen o několik metrů dál od stromu. Položil Inge do trávy a klekl si vedle ní. Přes slzy viděl rozmazaně, ale chtěl si za každou cenu uchovat v paměti její podobu. Ne, osud

mu nedopřál v životě žádné štěstí. A Inge také ne. Řeka jim vzala společné štěstí ještě dřív, než vůbec začalo. Lehl si vedle ní, vzal její ruku do své a zavřel oči. Kam jen teď půjde? Už podruhé během několika týdnů přišel o svůj cíl.

Zatímco slunce pomalu stoupalo po obloze, John se nepohnul z místa. Připadalo mu, že to byla jen chvilka, když ucítil něčí ruku na rameni.

„Pane? Musíme vaši ženu odnést k ostatním obětem. Nemůžete ji přece jen tak nechat ležet tady na louce.“ Hlas byl vlídný a zněl mateřsky. John vzhlédl. Byla to ta žena, která mu před chvílí nalila čaj – nebo už uplynuly celé hodiny? Události dne i noci mu splývaly. Přesto zavrtěl hlavou.

„Nebyla to má žena, snad se jí mohla stát.... Nemůžu tu sedět ještě chvíli?“

Žena s politováním zavrtěla hlavou. „Ne. Je třeba se dívat dopředu. Musíme sepsat seznamy těch, co přežili, i obětí. Příbuzní budou chtít vědět, co se stalo.“

John se zhluboka nadechl, aby získal trochu síly. Ukázal na řeku, která teď působila pokojně a neškodně. „Co se vlastně stalo? Jak se najednou mohla ta nevinná stružka změnit v tak divoký, ničivý proud?“

„Pokud víme, vytvořil se u Ruapehu lahar – obrovské sopečné jezero. Po silném dešti tady vysoko v horách se stěna laharu protrhla. Celé jezero se pak vylilo do koryta řeky. Mnozí tvrdí, že tahle přílivová vlna musela být vysoká až šest metrů. Strhla železniční most jen pár minut před příjezdem vlaku. Pan Ellis chtěl jet autem přes silniční most a viděl, co se stalo. Spatřil světla vlaku, který se blížil. Běžel k němu s kapesní svítilnou a pokoušel se strojvůdce varovat. Tvrdí, že ho musel vidět, slyšel totiž brzdy. Ale bylo to jen dvě stě nebo tři sta metrů před mostem, a tak rychle žádný vlak nezastaví. Jestli je to vůbec pravda...“

John jen přikývl. „Je to pravda. Probudilo mě skřípění brzd, bylo to ohlušující. Strojvůdce se opravdu snažil vlak zastavit.“ Klouzal pohledem po řečišti, které bylo obrazem zkázy. „Musel se zřítit z mostu jako první. Našli jste...“ hlas mu selhal.

Žena přikývla. „Ano. Utekl do prvního vagonu, když už bylo jasné, že je zřícení nevyhnutelné. Ale nepomohlo mu to, v prvním oddělení nepřežil nikdo.“

John se znovu podíval dolů na Inge a pohládl ji po čele. „Byli jsme v posledním vagonu druhé třídy,“ řekl, ač se na to žena neptala.

Přikývla. „Z toho vozu se několik lidí zachránilo. Nějaký muž jim pomohl dostat se ven.“

John jen přikývl. Je možné, že několik lidí zachránil, ale ne tu, na které mu nejvíc záleželo.

„Pane, měli bychom už opravdu...“ Její hlas měl v sobě cosi naléhavého. Jen nerad vstal a vzal Inge do náruče. Ta, která mu připadala tak živoucí a lehoučká, byla najednou nehybná a těžká jako cent. S námahou se vydal ke shromaždišti. Žena kráčela mlčky vedle něj. Co se dá v takovém okamžiku říci?

Záchranáři postavili na rovném kusu louky stan, kde shromažďovali oběti. John si připadal jako zrádce, když Inge v potrhaných šatech položil na hrubou vlněnou deku, která tam byla připravená. Ještě jednou ji něžně pohladil po čele, než jí jeden ze záchranářů přehodil deku přes obličej. Připadalo mu to, jako by tím byla její smrt zpečetěna.

Záchranář vzal do ruky blok a tužku. „Jak se ta žena jmenovala?“

Zarazil se s tužkou nad papírem a pozorně se ně John podíval. „Pane? Jméno?“

John jen zavrtěl hlavou. Nechtěl Inge připravit o poslední kousek soukromí, který měla. „Byla to jedna Němka, která sem přišla hledat štěstí. Nikdo ji nebude postrádat,“ prohlásil nakonec. Pomalu se otočil a vyšel ze stanu, kde bylo horko a dusno. Nebude trvat dlouho a zápach a mouchy budou nesnesitelné.

Mladý muž se za ním díval, chvíli přemýšlel, a pak napsal do svého bloku „neznámá Němka“ a otočil se k další oběti. Měl příliš mnoho práce, než aby se mohl starat o jednoho člověka příliš dlouho.

Před stanem se John ještě jednou rozhlédl. Záchranáři stále prohledávali břehy, vagony v řece se už nepohnuly. Kousek dál navršili pomocníci kufry, tašky a vaky. Veškeré jmění více než stovky mrtvých lidí – pravděpodobně pak ty věci spálí.

John poznal svůj vak, aniž ho musel hledat. Ležel stranou na slunci. Šel tam a sáhl po něm. Byl těžký, nasáklý vodou a bahnem. Nejspíš se už z něj nedá nic použít. Zalovil v něm nezraněnou rukou a našel promočený papírový sáček. Vyndal ho a dlouze se na něj zadíval. Znovu cítil, jak mu slzy stoupají do očí. Bylo to koření, které koupil pro Inge v Singapuru. Stala se z něj nepěkná lepkavá hmota, kterou John dlouhým obloukem odhodil do řeky. „Veselé Vánoce, Inge,“ zašeptal přitom. Bylo přece jen 24. prosince.

Pak se otočil a vylezl lesem nahoru. Tam si stoupl na okraj silnice a mával na projíždějící auta. Hned první řidič zastavil a starostlivě se zeptal: „Jak vám mohu pomoci, pane?“

John bez okolků otevřel dveře a vklouzl na sedadlo spolujezdce. „Odvezte mě hlavně pryč od tohoto místa!“

„Jedu směrem na Auckland. Hodí se vám to?“ zeptal se muž. Podíval se na něj pozorně a zeptal se: „Jste si jistý, že vás nemám odvézt do nemocnice?“

„Docela jistý,“ přikývl John. Ukázal na místo neštěstí, které bylo od silnice dobře vidět. „Jak se to tu vůbec jmenuje?“

„Tangiwai. Jméno, které se hned tak nezapomene,“ odvětil muž a pomalu se rozjel. „V rádiu mluvili o sto třiceti mrtvých. Doposud našli jen asi dvacet živých.“ Podíval se na Johna. „Byl jste snad také v tom vlaku?“

„Ano. A chtěl bych na tento den co nejrychleji zapomenout.“